

Arkivsaksnr.:
2023/5763

Dokumentdato:
08.06.2023

Styre:
Fakultetsstyret ved Det psykologiske fakultet

Styresak:

Møtedato:
15.06.2023

Dimensjonering av opptak til studier ved Psykologiske fakultet 2023

Bakgrunn

Denne saken er en oppfølging av opptakssak som ble behandlet av fakultetsstyret i mai 2023 (fakultetsstyresak 41/23). Lenke finnes [her](#). Den foreliggende sak omhandler dimensjonering av opptak ved Det psykologiske fakultet, og der fakultetsledelsen ber om fullmakt til å gjennomføre opptaket til grunnstudier og masterstudier for opptaksåret 2023.

Dagens prinsipper for opptak til grunnutdanning

Ved opptak til grunnstudier har UiB siden 2015 hatt som utgangspunkt at opptaksrammen ved et studieprogram skal nås ved inngangen av andre semester. Det betyr at man tar opp flere studenter til studiestart (=overbooking) fordi et visst antall studenter normalt går ut av studieprogrammet første semesteret. Overbooking innebærer fulle undervisningsrom og økte undervisningsoppgaver for de som underviser den første høsten ettersom det tas høyde for et visst frafall i løpet av første semester.

Andre prinsipper for opptak som har vært diskutert er:

- At vi treffer opptaksrammen ved inngangen til 1.semester (studiestart). Dette vil medføre normale undervisningsoppgaver for dem som underviser 1.semesteremner. Et moment i denne sammenheng er at dette på lengre sikt gir et mindre kull, gitt frafallsprognosene, noe som igjen medfører lavere gjennomføringsgrad noe, og som betyr færre resultatmidler.
- At opptaksrammen for et studieprogram korresponderer med antall uteksaminerte studenter. Andel studenter som fullfører på normert tid, er ned mot 50% på enkelte studieprogram. Et opptak med utgangspunkt i dette prinsippet vil kreve en tilsvarende høyere grad av overbooking første semester.

Det foreslås at årets opptak ved Det psykologiske fakultet fortsatt hovedsakelig skal dimensjoneres etter dagens prinsipper om at opptaksrammen minimum skal møtes ved registrering 1.feb 2024, jf.beskrivelsen over.

Opptaksrammene

For studieåret 2023/2024 har Det psykologiske fakultet en opptaksramme på 510 studieplasser på lavere grad (inkludert praktisk-pedagogisk utdanning) og 197 på masternivå, se tabellen.

Tabell 1: *Justerte opptaksrammer for grunnstudier og PPU 2023. (tallene i parentes viser nedgang i koronastudieplasser fra 2022)*

	Ant. studieplasser
--	--------------------

Praktisk pedagogisk utdanning	112
BA Pedagogikk	40
BA spesidalpedagogikk	23 (-22)
BA Generell psykologi	60
BA Arbeids- og organisasjonspsykologi	60
Psykologprogrammet	87 (-13)
Pedagogikk, årsstudium	40
Psykologi, årsstudium	200

Bortfall av koronastudieplassene

Ordningen med de fullfinansierte studieplassene i barnevern og spesialpedagogikk vi ble tildelt under korona videreføres ikke, noe som betyr en reduksjon i studieplasser innenfor disse studieprogrammene for inneværende opptaksår. Kunnskapsdepartementet (KD) sier i sitt tildelingsbrev for 2023;

“Departementet legger til grunn at kapasiteten særskilt opprettholdes i utdanninger innenfor helse- og sosialfag og teknologifag”.

Med bakgrunn i KD sin henstilling inviteres fakultetsstyret til å drøfte hvorvidt vi skal opprettholde en opptaksramme på 100 studenter på profesjonsstudiet i psykologi når vi har basisfinansiering for 87 studieplasser i 2023.

Tallmateriale i saken

Beregninger som bygger på opptaks- og fremmøte-statistikk i perioden 2017-2022, viser hvor mange tilbud vi er nødt til å sende ut for å møte opptaksrammene ved inngangen til 2. semester. For oversikt over stipulering tilbud på alle studieprogram se vedlegg 1 og 2.

Eksempel på utvidet vurdering: Som vist over, går det an å ikke nødvendigvis bare ha 1.februar i 2.semester som mal, men også å ha blick på andelen studenter som fullfører studieprogrammet. For eksempel, på bachelorprogrammet i spesialpedagogikk har vi en opptaksramme på 23 studieplasser. Opptakstillene fra Samordna Opptak viser at det er 104 førstevalgsøkere til dette studieprogrammet for høsten 2023. Basert på utregningene som er gjort av SA ved UiB, vil 23 studenter møte til 2. semester dersom vi sender ut 47 tilbud. Siden dette studieprogrammet har frafall gjennom hele studieprogrammet, vil vi kunne vurdere å gi tilbud til flere enn 47, men derimot for eksempel til 80 studenter – hvilket ville bety at anslagsvis 39 studenter møter 1.februar 2024. Dette er verdt å vurdere fordi signaler fra Kunnskapsdepartementet er at studentfullføring av studieprogram trolig vil inngå som insentiver i kommende finansieringsmodell for hele sektoren. Modell for finansiering er som kjent ikke vedtatt enda og det er ikke klart hvilke økonomiske konsekvenser dette vil ha for UiB og fakultetet.

Tabellen under viser prosentvis gjennomføringen på normert studietid for studieprogram/område. Dersom vi hadde tatt utgangspunkt i hvor mange studenter som fullfører på normert tid, måtte vi doblet antall tilbud. Og for noen studieprogrammer måtte vi sendt tre ganger så mange tilbud. Dette har vi imidlertid ikke infrastruktur til (klasserom, seminarrom, auditorium m.m.) .

Tabell 3: Fullføringsgrad iht. normert tid*

Studieprogram/område	Årstermin start	Andel ferdig på normert tid:
Bachelor arb.org og gen.psyk	2019	57,8%

Bachelor pedagogiske fag	2019	51,9%
Master pedagogikk	2019	24%
Master Psykologi	2020	32,5%
Helsefag**	2019	56,6%
Profesjonsstudiet psykologi	2015	95,7%

*Statistikken er basert på gjennomsnittstall for de ulike fagområdene.

**GLODE, Barnevern og Helsefremmende arbeid

Opptak til master og supplerende opptak til master:

Når det gjelder masterstudier legger fakultetet større vekt på antall ferdige kandidater innen 4. semester (normert studietid). Dette fordi analyser av tidligere opptak viser at når en masterstudent først har takket ja til studieplassen, er det mye større sjans for at hen gjennomfører studiet og oppnår en mastergrad.

Tabell 4: Justerte opptaksrammer for master 2023. (Tallene i parentes viser nedgang i koronastudieplasser fra 2022):

Masterprogram:	
Barnevern	25 (-10)
Barneversarbeid	25 (-10)
Global development theory and practice	20
Helsefremmende arbeid og helsepsykologi	20
Logopedi	22
Pedagogikk master	20
Psykologi: sosial og kognitiv psykologi	18
Arbeids- og organisasjonspsykologi	18
Atferd og nevrovitenskap	4
Spesialpedagogikk	15

Det bør også nevnes at stipuleringen av tilbud baserer seg på at det finnes nok kvalifiserte søkere som møter opptaksrammen for de ulike studieprogrammene.

Eksempel: Master i barnevern en opptaksramme på 25 studieplasser. Med et smalt opptaksgrunnlag vil det erfaringsmessig være en liten andel som kvalifiserer og beregningsgrunnlaget gir dermed grunn til å anta at vi ikke møter opptaksrammen ved inngang til 2. semester. Etersom det nye masterprogrammet i Barneversarbeid har et bredere opptaksgrunnlag, hvor studenter søkere med bachelorgrad i vernepleie, sosialt arbeid og barnevernspedagogikk er kvalifisert. Ved lavt opptak på master i barnevern, er planen å omdisponeres de ledige studieplassene til master i barneversarbeid.

Tabell 4: Stipulering tilbud Master i barnevern og master i barneversarbeid høst 2023

Søknadsalternativ	STUDIEPLASSER	FØRSTEVALGSSØKERE	Tilbud (Møtt andre semester)	Studenter møtt andre semester	Avvik fra studieplasser
Barnevern (M2)	25	58	58	19	-6
Barneversarbeid (M2)	25	59			

Master i Arbeids- og organisasjonspsykologi er et studieprogram med forholdsvis høy gjennomføringsgrad, noe som gir muligheter for økte resultatmidler gjennom studiepoengproduksjon og kandidatuttelling.

Tabell 5: Stipulering tilbud Master i Arbeids- og organisasjonspsykologi høst 2023

Søknadsalternativ	STUDIEPLASSER	FØRSTEVALGSSØKERE	Tilbud (Møtt andre semester)	Studenter møtt andre semester	Avvik fra studieplasser
Arbeids- og organisasjonspsykologi (M2)	18	187	75	29	11

Andre særlige forhold

For de studiene som er nært knyttet til praksis, profesjonsutdanningen i psykologi, logopedi og spesialpedagogikk vil det også være viktig å møte opptaksrammen mer presist på grunn av forutsigbarhet i planlegging av praksisgjennomføring. Her vil det ved behov gjøres supplerende opptak utover sommeren for å møte opptaksrammen ved studieprogrammet.

Det er også en diskusjon om vi skal ta opp 87 eller 100 studenter på profesjonsstudiet i psykologi, se fakultetsledelsens kommentar under.

Fakultetsledelsens kommentarer

Fakultetet står i nå i en økonomisk situasjon med høye kostnader og fallende inntekter. På inntektsiden utgjør resultatmidler åpen ramme (studiepoengsproduksjon og kandidatuttelling) over 50%. Det er her fakultetet har størst mulighet til å opprettholde inntektene. For eksempel vil det å ta opp 100 studenter i stedet 87 på profesjonsutdanningen i psykologi, slik det har vært gjort i siste opptak, hindre et betydelig inntektstap (se vedlegg 3). Overordnet betyr det at det er særlig viktig nå å se opptaket i sammenheng med fremtidige inntekter, men at det må være tilstrekkelig ressurser for de aktuelle instituttene.

Forslag til vedtak:

- Fakultetsstyret gir fakultetsledelsen (dekan, fakultetsdirektør og studiesjef) mandat til å gjennomføre opptak sommeren 2023.
- Opptak ved Det psykologiske fakultet for 2023 skal hovedsakelig dimensjoneres slik opptaksrammen på de aktuelle studieprogrammene minimum skal møtes ved registrering 1.feb 2024.
- For noen utvalgte masterprogrammer som logopedi og spesialpedagogikk legges det opp til å noe mindre overbooking i utgangspunktet og heller supplere opptaket oftere utover sommeren. Hensynet til praksisplasser og praksiskostnader tilsier at vi har et større behov for å treffe opptaksrammen mer nøyaktig.
- For profesjonsutdanningen i psykologi legges det til grunn en opptaksramme på 100 studieplasser både for å sikre ønske fra Kunnskapsdepartementet om å opprettholde kandidatproduksjonen innen utvalgte helse og sosialfag og for å hindre inntektstap i årene framover. Dette forutsetter at fagmiljøene fremdeles har en ressursramme som tilsier kull på 100 studenter.

Norman Anderssen
dekan

Ove Chr. Borge
fakultetsdirektør

Vedlegg

- 1 vedlegg 1: Tabell over utregninger grunnstudier
- 2 Vedlegg 2 : tabell utregninger masterstudier
- 3 Vedlegg 3 økonomiske beregninger profesjonsstudiet i psykologi

Fakultet	Studietypern	Søknadsalternativ	STUDIEPLASSER	FØRSTEVALGSSØKERE	Møttprosent første semester	Møttprosent andre semester	Tilbud (Møtt første semester)	Tilbud (Møtt andre semester)	Studenter møtt første semester	Studenter møtt andre semester	Tilbud (Møtt første semester)	Tilbud (Møtt andre semester)
Grand Total			510	2,034	360%	332%	995	1,096				
Det psykologiske fakultet	Total		510	2,034	360%	332%	995	1,096				
	903	Arbeids- og organisasjonspsykologi (B3)	60	365	45%	44%	132	138	60	60	200	250
	876	Generell psykologi (B3)	60	240	56%	53%	106	113	60	60	110	130
	852	Pedagogikk, bachelor (B3)	40	60	49%	44%	81	90	40	40	60	60
	220	Pedagogikk, årsstudium (AR)	40	154	46%	40%	87	100	40	40	100	120
	941	Psykologi, profesjonsstudium (PR)	87	755	61%	58%	143	150	87	87	190	210
	752	Psykologi, årsstudium (AR)	200	356	50%	44%	401	458	200	200	356	356
	853	Spesialpedagogikk (B3)	23	104	52%	49%	44	47	23	23	60	80

For studiene i Grunnpoptaket er statistikken bygget på tilbudstall og møttprosent de fem siste årene

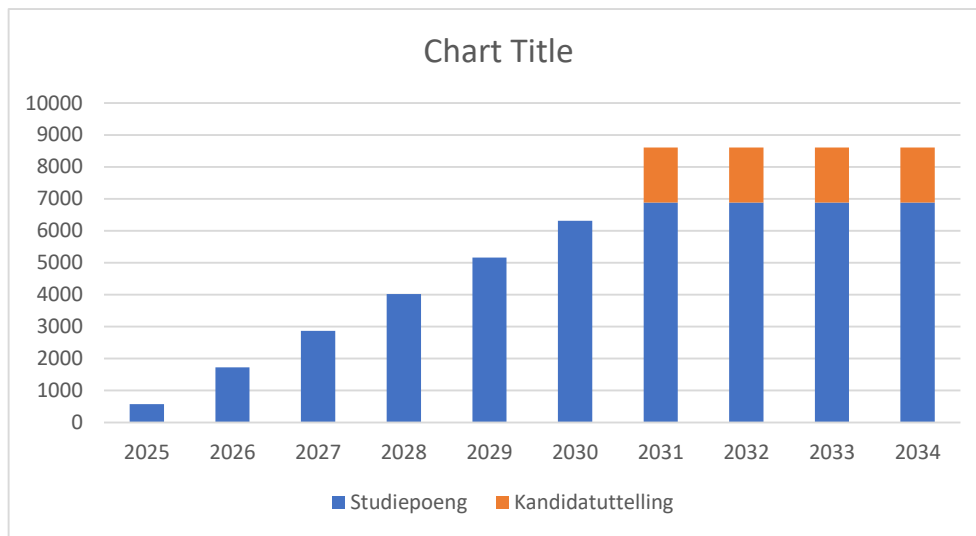
Antall tilbud som må gis for å "treffe" antall studieplasser vi har

Fakultet	Søknadsalternativ	STUDIEPLASSER	FØRSTEVALGSSØKERE	Møttprosent		Tilbud (Møtt første semester)	Tilbud (Møtt andre semester)	Studenter møtt første semester	Studenter møtt andre semester	Tilbud (Møtt første semester)	Tilbud (Møtt andre semester)
				første semester	Møttprosent andre semester						
Grand Total		192	1,125	316%	284%	491	541				
Det psykologiske fakultet	Total	192	1,125	316%	284%	491	541				
	Arbeids- og organisasjonspsykologi (M2)	18	187	44%	39%	41	46	18	18	90	75
	Barnevern (M2)	25	58	36%	32%	70	77	25	25	58	58
	Barnevernsarbeid (M2)	25	59								
	Global Development Theory and Practice (M2)	20	46	38%	35%	53	57	20	20	46	46
	Helsefremmende arbeid og helsepsykologi (M2)	20	195	31%	27%	64	73	20	20	80	90
	Logopedi (M2)	22	124	41%	37%	53	60	22	22	80	90
	Pedagogikk (M2)	20	82	36%	30%	55	67	20	20	80	90
	Psykologi: Atferd og nevrovitenskap (M2)	4	70	24%	23%	17	17	4	4	25	30
	Psykologi: Sosial- og kognitiv psykologi (M2)	18	86	19%	19%	94	96	18	18	86	86
	Spesialpedagogikk (M2)	20	218	47%	40%	43	49	20	20	80	60

For masteropptaket er statistikken bygget på tall fra 2019 da masteropptaket på UIB ble sentralisert

Antall tilbud som må gis for å "treffe" antall studieplasser vi har

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Studiepoeng	574	1722	2870	4018	5166	6314
Kandidatuttelling						
SUM	574	1722	2870	4018	5166	6314

2031	2032	2033	2034
6888	6888	6888	6888
1722	1722	1722	1722
8610	8610	8610	8610